

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W OSTROWI MAZOWIECKIEJ**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Profilaktycznego mającego na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025 - 2029

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673). uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Profilaktyczny mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025 - 2029, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu

Dorota Subda

RADCA PRAWNY

Elżbieta Szymańska
BL/122

RP. 04.1.21.2025

WZ. DYREKTORA

mgr Katarzyna Dębek
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrowi Mazowieckiej

**POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY
MAJĄCY NA CELU UDZIELENIE
SPECJALISTYCZNEJ POMOCY,
ZWŁASZCZA W ZAKRESIE PROMOWANIA
I WDROŻENIA PRAWIDŁOWYCH METOD
WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ
DOMOWĄ NA LATA 2025-2029**

Ostrów Mazowiecka, 2025

Spis treści

Wstęp s. 3

- I. Podstawa prawna programu s. 3
- II. Zarys zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu ostrowskiego s. 3
- III. Realizator programu i partnerzy programu s. 5
- IV. Adresaci programu s. 6
- V. Cele programu s. 6
- VI. Przewidywane efekty realizacji programu s. 6
- VII. Źródła finansowania programu s. 7
- VIII. Monitoring i ewaluacja programu s. 7
- IX. Harmonogram działań s. 8
- X. Zakończenie s. 10

Wstęp

System przeciwdziałania przemocy w Polsce regulowany jest ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1673). Ustawa zobowiązuje do prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej.

Istotnym elementem każdego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest profilaktyka. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1673) nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W założeniu priorytetowym celem programu jest wdrożenie działań na płaszczyźnie profilaktycznej, które będą prowadziły do zwiększenia zakresu wiedzy mieszkańców powiatu na temat zjawiska przemocy oraz sposobów skutecznej walki z nim. W sposób szczególny oddziaływanie w ramach programu są skierowane do dzieci, młodzieży oraz ich rodziców.

Realizując wymogi ustawy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej opracowało Program profilaktyczny mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025-2029.

I. Podstawa prawna programu

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1673.) do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

II. Zarys zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu ostrowskiego

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie występującego na terenie powiatu ostrowskiego została sporządzona w oparciu o dane pozyskane z poszczególnych gmin powiatu ostrowskiego oraz z Komendy Powiatowej Policji w Ostrowi Mazowieckiej.

Tabela 1 Liczba wszczętych procedur „Niebieskie karty”

L.p.	Nazwa instytucji	2022	2023	2024	Razem
1.	GOPS Andrzejewo	5	5	1	11
2.	OPS Boguty-Pianki	7	6	1	14
3.	GOPS Brok	3	3	1	7
4.	OPS Małkinia Górna	27	27	5	59
5.	GOPS Nur	5	2	8	15
6.	GOPS Ostrów Mazowiecka	30	26	16	72
7.	MOPS Ostrów Mazowiecka	28	10	11	49
8.	GOPS Stary Lubotyń	10	8	7	25
9.	OPS Szulborze Wielkie	1	4	2	7
10.	GOPS Wąsewo	7	12	3	22
11.	GOPS Zaręby Kościelne	6	0	5	11
12.	Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej	142	103	40	285
Razem		271	206	100	577

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Ostrowi Mazowieckiej oraz ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ostrowskiego

Dane zawarte w powyższej tabeli nr 1 wskazują, że w analizowanych ramach czasowych nastąpił znaczny spadek liczby wszczynanych procedur „Niebieskie Karty”. Porównując rok 2022, gdzie ogółem wszczętych zostało 271 procedur z rokiem 2024, gdzie ogółem wszczęto 100 procedur, widoczny jest spadek o 171 kart czyli 63.1%.

Tabela 2 Liczba osób doznających przemocy domowej

L.p.		2022	2023	2024	Razem
1.	Kobiety	120	106	51	277
2.	Mężczyźni	19	22	14	55
3.	Nieletni	8	31	13	52
Razem		147	159	78	384

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Ostrowi Mazowieckiej

Analiza danych zawartych w tabeli nr 2 ukazuje, że w rozpatrywanych ramach czasowych, największą grupę spośród osób, które doznają przemocy domowej stanowią kobiety w liczbie 277 osób, co stanowi 72.1% badanej grupy. Pozostałą część tej populacji stanowią mężczyźni 14.3% oraz osoby nieletnie 13.6 %. Dane statystyczne wskazują również, iż w badanej grupie obserwuje się trend spadkowy w odniesieniu do ogólnej liczby osób doznających przemocy

domowej – porównując dane zawarte w powyższej tabeli za rok 2022, gdzie osób tych było 147, z danymi za rok 2024, gdzie osób z tej grupy było 78, widoczny jest spadek o 46.9%

Tabela 3 Liczba osób stosujących przemoc domową

L.p.		2022	2023	2024	Razem
1.	Kobiety	4	6	2	12
2.	Mężczyźni	135	128	59	322
3.	Nieletni	3	0	0	3
Razem		142	134	61	337

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Ostrowi Mazowieckiej

Analiza danych zawartych w tabeli nr 3 ukazuje, że największą liczbę wśród osób stosujących przemoc domową są mężczyźni – dane wskazały, że było ich w analizowanych ramach czasowych 322, czyli 95.5% analizowanej grupy, natomiast kobiet w tym samym okresie było 12, a osób nieletnich 3. Dane wskazują również na to, że w badanej populacji nastąpił spadek liczby mężczyzn stosujących przemoc domową, porównując rok 2022 do roku 2024 widoczny jest spadek o 56.3%, co przekłada się na 76 osób mniej. W przypadku kobiet w roku 2023 odnotowano największą liczbę osób stosujących przemoc domową – stanowiła ona 6 kobiet. Prowadząc analizę porównawczą danych za rok 2023 i za rok 2024, obserwuje się spadek o 66.7% w badanej grupie kobiet. Również wśród osób nieletnich zauważalna jest tendencja spadkowa, jedynie w roku 2022 odnotowano 3 osoby nieletnie, które stosowały przemoc domową.

III. Realizator programu i partnerzy programu

Za realizację zadań programu odpowiada powiat poprzez jednostki organizacyjne powiatu, w szczególności Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej.

Realizacja określonych działań odbywać się będzie, na zasadzie współpracy, z instytucjami działającymi na terenie powiatu ostrowskiego, takimi jak:

- ośrodki pomocy społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrowi Mazowieckiej,
- placówki oświatowe z terenu powiatu.

IV. Adresaci programu

Powiatowy program profilaktyczny mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025-2029 skierowany jest do mieszkańców powiatu ostrowskiego, w szczególności do:

- rodzin i dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej
- rodzin i dzieci doświadczających przemocy domowej
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- rodzin dysfunkcyjnych

V. Cele programu

Celem głównym programu jest ograniczenie skali przemocy domowej i skutków stosowania przemocy poprzez prowadzenie działań profilaktycznych w rodzinach zagrożonych przemocą i w lokalnym środowisku.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości mieszkańców powiatu ostrowskiego na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy domowej oraz na temat funkcjonowania instytucji udzielających specjalistycznej pomocy.
2. Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania oraz konsekwencji stosowania przemocy.
3. Promocja wśród dzieci i młodzieży postaw wolnych od przemocy.
4. Wspomaganie rodzin doświadczających przemocy domowej, zagrożonych występowaniem przemocy domowej, doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych, dysfunkcyjnych.

VI. Przewidywane efekty realizacji programu

Zakłada się, że realizacja programu przyczyni się do:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,
2. zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
3. wzrost świadomości i poziomu wiedzy wśród mieszkańców powiatu na temat zjawiska przemocy domowej.

4. wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy ze strony różnych instytucji.
5. zwiększenie świadomości i wzrost wiedzy rodzin na temat prawidłowych metod wychowawczych,
6. poprawa funkcjonowania rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
7. zwiększenie przez dzieci i młodzież wiedzy na temat przemocy i agresji,
8. wzmocnienie rodzin doświadczających przemocy domowej, zagrożonych występowaniem przemocy domowej, doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych, dysfunkcyjnych.

VII. Źródła finansowania programu

Powiatowy program profilaktyczny mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025-2029, finansowany będzie ze środków własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, środków samorządu powiatowego, środków instytucji współuczestniczących w realizacji programu oraz z pozabudżetowych środków pozyskiwanych z różnych programów (krajowych, unijnych).

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring i ewaluacja programu prowadzona będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej.

Monitoring będzie przeprowadzany raz w roku w oparciu o sprawozdawczość własną oraz o sprawozdawczość pozyskaną z instytucji współpracujących w ramach programu. Sprawozdanie z realizacji programu będzie przedkładane corocznie Radzie Powiatu w Ostrowi Mazowieckiej.

Ewaluacja programu odbędzie się w ostatnim roku obowiązywania i będzie wchodziła w skład dokumentacji tworzącej nowy program. Głównym zadaniem ewaluacji jest określenie, czy i w jakim stopniu program i jego poszczególne elementy doprowadziły do osiągnięcia założonych celów. Takie ujęcie spowoduje ciągłość działań w kolejnym okresie programowania, zapobiegnie powielaniu zadań uznanych za zbędne oraz pozwoli wprowadzić nowe, niezbędne zadania w odniesieniu do bieżącej sytuacji w powiecie.

IX. Harmonogram działań

L.p.	Cel szczegółowy	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Podniesienie świadomości mieszkańców powiatu ostrowskiego na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy domowej oraz na temat funkcjonowania instytucji udzielających specjalistycznej pomocy	1. Udział oraz upowszechnianie informacji o ogólnopolskich i lokalnych kampaniach profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej 2. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych / edukacyjnych (w tym również samodzielnie opracowanych) na temat negatywnych skutków stosowania przemocy domowej 3. Udostępnianie na stronach internetowych PCPR informacji o instytucjach udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej	1. Liczba kampanii profilaktycznych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym	2025-2029
2.	Edukacja rodziców / opiekunów w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania oraz konsekwencji stosowania przemocy	1. Organizowanie i prowadzenie spotkań, warsztatów, szkoleń, zajęć dla rodziców/opiekunów 2. Opracowanie oraz upowszechnianie materiałów edukacyjnych w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania oraz konsekwencji stosowania przemocy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej	1. Liczba spotkań, warsztatów, szkoleń, zajęć dla rodziców/opiekunów 2. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, warsztatach, szkoleniach, zajęciach dla rodziców/opiekunów 1. Liczba opracowanych materiałów 2. Liczba instytucji, którym przekazano materiały	2025-2029

3.	Promocja wśród dzieci i młodzieży postaw wolnych od przemocy	1. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do uczniów szkół z terenu powiatu ostrowskiego (spotkania, warsztaty, zajęcia itp. dotyczące m.in. komunikacji, przemocy, prawidłowych postaw, asertywności, radzenia sobie ze stresem, wyrażania emocji, rozwiązywania konfliktów)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrowi Mazowieckiej, Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu ostrowskiego, Placówki oświatowe	1. Liczba spotkań, warsztatów, zajęć itp. dla dzieci i młodzieży 2. Liczba szkół / liczba osób uczestniczących w spotkaniach, warsztatach, zajęciach dla dzieci i młodzieży	2025-2029
4.	Wspomaganie rodzin doświadczających przemocy domowej, zagrożonych występowaniem przemocy domowej, doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych, dysfunkcyjnych	1. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w celu udzielenia wsparcia dla osób i rodzin dysfunkcyjnych, u których wystąpiła przemoc, zagrożenie przemocą, trudności opiekuńczo-wychowawcze, dysfunkcje. 2. Współpraca asystentów rodziny z rodzinami biologicznymi w zakresie kształtowania prawidłowych postaw i wzorców rodzicielskich	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu ostrowskiego	1. Liczba osób/rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym 2. Liczba porad, konsultacji, spotkań w ramach poradnictwa specjalistycznego 3. Liczba rodzin objętych współpracą asystenta rodziny	2025-2029

X. Zakończenie

Powiatowy program profilaktyczny mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025-2029, jest istotnym elementem zbudowanego w powiecie ostrowskim systemu przeciwdziałania przemocy domowej. W powiecie ostrowskim realizowany jest bowiem Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2029, którego celem priorytetowym jest: zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie powiatu ostrowskiego. Natomiast pierwszym z czterech celów szczegółowych tego dokumentu jest: zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców powiatu ostrowskiego, prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zdając sobie sprawę z tego, iż zachowań mających charakter przemocowy nabywamy w toku procesu wychowania, niezmiernie ważne jest, aby przeciwdziałanie zjawisku przemocy rozpocząć od źródła. W celu zwiększenia skuteczności powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, treść niniejszego programu została skoncentrowana wokół problematyki zapobiegania powielaniu nieprawidłowych wzorców wychowania. Fakt ten odróżnia niniejszy program służący działaniom profilaktycznym mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, od Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających przemocy domowej na lata 2023-2029.

Działania związane z realizacją programów profilaktycznych są nie mniej ważne niż działania związane z niwelowaniem skutków przemocy domowej. Realizacja programu profilaktycznego obejmującego promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową ma na celu przyczynienie się do poprawy stanu bezpieczeństwa rodziny. Program zakłada kompleksowy system wsparcia dla rodzin i dzieci zagrożonych przemocą domową. Istotnym jego elementem jest koordynacja działań podejmowanych przez powiat na rzecz osób, rodzin i dzieci w sferze działań prewencyjnych. Niniejszy program kładzie nacisk na niwelowanie skali zjawiska przemocy w powiecie ostrowskim poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom i dzieciom narażonym na przemoc domową, poprzez podejmowanie działań profilaktycznych polegających na promowaniu i wdrożeniu prawidłowych metod wychowawczych.

Zadaniem programu jest wprowadzenie w życie działań mających na celu: podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej, edukację społeczną dostarczającą wiedzę na temat przemocy domowej i metod przeciwdziałania temu zjawisku oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym, jak i stosującym przemoc.

Działania realizowane w ramach niniejszego programu powinny przyczynić się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia skali zjawiska przemocy i towarzyszących mu innych zjawisk patologicznych oraz poprawy kondycji rodzin w powiecie ostrowskim.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Przyjęcie do realizacji przedmiotowego programu stanowi wypełnienie ustawowego zadania powiatu o charakterze własnym. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przygotowała: Renata Galek